

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobce: **M. V.,** zastoupeného JUDr. MgA. Michalem Šalomounem, advokátem se sídlem Bráfova tř. 52, Třebíč, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina,** se sídlem Žižkova 57, Jihlava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **S. Č.,** proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2009, čj. KUJI 1254/2009, sp. zn. OUP 481/2008-Ko-4, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 11. 2010, čj. 31 Ca 126/2009 – 91,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení **nepřiznává.**

IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Úřad městyse Okříšky, stavební úřad, rozhodnutím ze dne 10. 10. 2008, sp. zn. Výst. 972/08-M, na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení dodatečně povolil stavbu „Přestavba a přístavba rodinného domu K. č. p. 4“ na pozemku st. p. 7/1 v katastrálním území Kouty u Třebíče.

[2] Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce, vlastník sousední nemovitosti, odvolání, které Krajský úřad kraje Vysočina, Odbor územního plánování a stavebního úřadu, zamítl rozhodnutím ze dne 7. 1. 2009, čj. KUJI 1254/2009, sp. zn. OUP 481/2008-Ko-4.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně. V ní předně namítl nepřezkoumatelnost napadeného správního rozhodnutí. Žalovaný se nevypořádal s námitkou narušení a ohrožení rodinného a soukromého života žalobce, způsobeného vikýři nasměrovanými do jeho dvora, ani s namítanou kolizí práva na ochranu osobnosti žalobce a vlastnického práva stavebníka. V tomto směru žalobce poukázal na § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Napadené rozhodnutí nerespektuje zásadu šetření práv nabytých v dobré víře ani zásadu, aby přijaté rozhodnutí bylo v souladu s veřejným zájmem. Správní orgán neobjasnil, jakým způsobem zohlednil místní šetření a měření ve svém rozhodnutí. Opomněl rovněž žalobcův návrh na zpracování znaleckého posudku. Žalobce dále namítl, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nevydala oprávněná úřední osoba, nýbrž starosta obce, který nevykonává ve výše uvedených věcech přenesenou působnost. Napadené rozhodnutí je tak v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu, neboť se jedná o rozhodnutí samosprávy, nikoliv o rozhodnutí státní správy.

[4] Krajský soud rozsudkem ze dne 24. 11. 2010, čj. 31 Ca 126/2009 - 91, žalobu zamítl. Neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se vyjádřil ke všem odvolacím námitkám a řádně je odůvodnil. Stejně tak napadené rozhodnutí neobsahuje žádné vady ve skutkových zjištěních, o něž by žalovaný opřel své rozhodovací důvody. Soud objasnil, proč dospěl k závěru, že soukromí žalobce není ohroženo. Zdůvodnil i z jakých důvodů neprovedl žalobcem navrhovaný znalecký posudek.

[5] Krajský soud neshledal, že by žalovaný postupoval v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu. V řízení o dodatečném povolení stavby musí být zkoumán veřejný zájem. Požadavek na splnění technických podmínek povolení stavby nelze striktně oddělovat od jejího souladu s veřejným zájmem. Žalovaný dostatečně objasnil, že v přezkoumávané věci bylo dodrženo ustanovení § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Pokud došlo ke snížení vzdálenosti mezi rodinnými domy ze 7,0 m na 6,8 m, bylo to zapříčiněno dřívějším postupem žalobce při jeho stavební činnosti, navíc snížení této vzdálenosti je velmi nízké. K umístění vikýřů krajský soud poukázal na § 25 citované vyhlášky, která zřetelně rozlišuje, kdy právo na soukromí může být narušeno umístěním oken v protilehlých částech stěn obytných místností, ale to pouze v případě nedodržení vzdálenosti staveb od společných hranic pozemků. V daném případě však volný prostor mezi oběma rodinnými domy až na malou část není menší než 7 m a sporná vikýřová okna nesměřují do zdi rodinného domu, ale pouze do dvora žalobce. Krajský soud nepopírá právo žalobce na jeho vlastní chápání pojmu soukromí. Není však přípustné, aby svou individuální potřebu zaštiťoval institutem veřejného zájmu ve smyslu stavebních a stavebně technických předpisů.

[6] Dále krajský soud podotkl, že uplatněné žalobní námitky jsou převážně občanskoprávní povahy, dílem povahy technické. Subjektivní nároky zúčastněných osob nevybočují v podstatné míře od obecných oprávněně požadovaných standardů, a to s ohledem na místní podmínky dané lokality. V daném případě jistě nelze hovořit o absolutní ztrátě soukromí či pohody bydlení. Pozemky u řadových výstaveb rodinných domů stejně nezaručují soukromí, jaké by si asi představoval žalobce. V řízení nebyly shledány ani žádné okolnosti, na jejichž základě by se dalo usuzovat, že vlastník domu,

jehož součástí jsou namítané vikýře, bude nad přiměřenou míru pozorovat žalobce a tím vážně ohrožovat výkon jeho práv. Závěry správních orgánů proto krajský soud pokládal za souladné se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), i s § 127 občanského zákoníku.

[7] Námitku ztráty soukromí nelze posuzovat z hlediska imateriální imise, obtěžování pohledem. Za imisi nelze považovat samotnou možnost nahlížení do oken v sousední budově nebo na sousední pozemek, zejména jde-li o budovu umístěnou v souvislé zástavbě. Soud poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2010, čj. 7 As 13/2010 - 145, zabývající se situací, kdy lze obtěžování pohledem považovat za imisi. Ta však v souzené věci nenastala. Kdo se cítí být obtěžován pohledem, má provést opatření, která by tomuto obtěžování zabránila.

[8] Krajský soud shledal, že správní rozhodnutí prvního stupně bylo vydáno k tomu oprávněnou osobou. Žalovaný odůvodnil oprávněnost starosty podepsat správní rozhodnutí, a to s odkazem na § 15 odst. 2 a § 69 odst. 1 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 646/2004 Sb., o výkonu služby (pozn. NSS - o podrobnostech výkonu spisové služby), podle které dokumenty podepisuje zaměstnanec k tomu pověřený vnitřními předpisy. Spisový řád městyse Okříšky umožňuje, aby starosta podepisoval písemnosti nebo je před podpisem schvaloval. Jelikož stavební úřad nemá stanoveného vedoucího, je podepisování rozhodnutí podle uvedeného spisového řádu vyhrazeno starostovi městyse. Totéž lze dovodit z § 109 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

III.

[9] Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[10] Správní orgán se podle stěžovatele vůbec nevypořádal s námitkami k narušení a ohrožení jeho rodinného a soukromého života. Tento zásah je způsoben vikýři nasměrovanými do dvora stěžovatele. Nezabýval se ani tvrzenou kolizí práva na ochranu osobnosti stěžovatele a vlastnického práva stavebníka. Správní orgán bez řádného odůvodnění dal přednost vlastnickému právu stavebníka, přestože právo na ochranu osobnosti je kvalitativně hodnotnější.

[11] Napadené správní rozhodnutí nerespektuje jednu ze základních zásad činnosti správního orgánu, neboť nešetří práva nabytá v dobré víře ani oprávněné zájmy dotčených osob. Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1629/99, nelze aplikovat na posuzovaný případ. Stěžovatel nemůže přijmout takové technické řešení, které by znemožňovalo sousedovi nahlížet na jeho dvůr. Podle stěžovatele je proto třeba posoudit, zda je jeho situace obecná nebo mimořádná. Závěr žalovaného i krajského soudu, že situace stěžovatele není atypická, nemá oporu ve spisech. Správní orgán v tomto směru zcela pominul dokazování, neprovedl místní šetření, ani nevypracoval znalecký posudek. Přesto dovodil nedostatek mimořádnosti dané situace. Stěžovatel se vymezil proti odůvodnění krajského soudu o existenci soukromí u řadových výstaveb. V jeho případě totiž nejde o řadovou výstavbu a stěžovateli není zřejmé, na základě čeho tak krajský soud usoudil.

[12] Stěžovatel dále poukázal na to, že v žalobě namítal, že správní orgán v řízení nešetřil práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy dotčených osob. Do těchto zájmů zasáhl nad rámec § 2 odst. 3 správního řádu. S touto námitkou se krajský soud vůbec nezabýval a v rozporu s žalobními body se vypořádával se souladem správního rozhodnutí s § 2 odst. 4 správního řádu. Součástí veřejného zájmu je rovněž soukromý zájem jednotlivých osob, přičemž správní orgán nemůže ignorovat soukromé zájmy. Při svém rozhodování tak byl podle principu proporcionality povinen sladit vlastnické právo stavebníka a právo na ochranu soukromí stěžovatele. Preference vlastnického práva před právem na soukromí odporuje principu proporcionality, a je protiústavní. Pokud bylo možné v daném případě zásah do soukromí omezit např. velikostí vikýřů, umístěním matných skel apod., pak bylo třeba toto učinit. Stěžovatel souhlasí, že správní orgán je vázán návrhem stavebníka a nemůže bez jeho vědomí návrh měnit. Pokud je však podán návrh, který zasahuje do ústavních práv stěžovatele nad nezbytnou míru, je třeba takový návrh zamítnout. Správní orgán nepostupoval tak, aby omezení práv stěžovatele bylo co nejmenší. Podle stěžovatele nelze odhlédnout od skutečnosti, že se jednalo o dodatečné povolení stavby, tedy, že stavba byla zprvu vystavěna nezákonně a až následně byla tato nezákonnost legalizována.

[13] Stěžovatel nesouhlasí ani s hodnocením právní otázky ohledně možnosti starosty obce podepsat správní rozhodnutí. Starosta není a ani z povahy věci nemůže být zaměstnancem obce. Oprávnění starosty podepisovat správní rozhodnutí nelze odůvodňovat odkazem na § 6 odst. 1 vyhlášky č. 646/2004 Sb.

[14] Rozsudek krajského soudu pokládá stěžovatel za nepřezkoumatelný, neboť se nezabýval námitkami stěžovatele uvedenými v replice k vyjádření správního orgánu. Konkrétně se jednalo o měření vzdálenosti mezi dvorem stěžovatele a vikýři stavebníka. Stěžovatel ve vztahu k měření vzdáleností mezi domy připustil, že část jeho domu se nachází na sousedním pozemku. Při stavbě však postupoval v souladu se stavebním povolením. Ze stěžovatelem nově pořízeného geometrického plánu plyne, že i pozemek stěžovatele je zčásti zastavěn nemovitostí ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení. Stěžovatel předložil geometrický plán jako důkaz, nicméně krajský soud se jím nikterak nezabýval.

IV.

[15] Žalovaný nevyužil svého práva podat vyjádření ke kasační stížnosti.

[16] Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázala na to, že pohled na dvůr souseda je obvyklou záležitostí. Stěžovatel vyžaduje vyšší míru ochrany soukromí, než je obvyklé. Nezdůvodnil ani, v čem je jeho případ mimořádný, jak tvrdí, a proč by občasný pohled z okna na sousední dvůr měl být považován za narušení soukromí, jestliže z vikýřů nelze nahlédnout do místností sousedního domu. Krajský soud správně uvedl, že situace je v lokalitě obvyklá a nevybočuje z obecně požadovaných standardů. Soud neměl důvod ke srovnávání práva na ochranu osobnosti a práva vlastnického, shledal-li, že právo na soukromí není narušeno. Pouhá možnost nahlížení z oken zbudovaných vikýřů nepředstavuje ještě imisi.

[17] Soud i správní orgány správně posoudili i skutečnost, že povolená stavba není v rozporu s § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Snížení vzdálenosti mezi stavbami na 6,8 m způsobil stěžovatel, který prováděl stavební úpravy svého domu. Stejně tak lze souhlasit i s právním hodnocením oprávnění starosty podepsat správní rozhodnutí právního stupně. Osoba zúčastněná na řízení se vymezila proti návrhům stěžovatele na dodatečné omezení velikosti vikýřů či umístění matných skel do oken. Tyto úkony by stejně neznemožňovaly pohled na sousedův dvůr. Nadstavba vikýřů je užívána v dobré víře na základě kolaudačního rozhodnutí. Skutečnosti vyplývající z geometrického plánu nejsou podstatné pro rozhodnutí věci.

V.

[18] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Podstatná část kasačních námitek směřovala proti porušení ochrany soukromí stěžovatele. Stěžovatel se domnívá, že vydaným dodatečným stavebním povolením a realizací předmětné stavby – umístění vikýřů s okny směřujících na jeho dvůr - došlo k narušení jeho rodinného a soukromého života.

[21] Ochrana soukromí v rámci sousedských vztahů je oblastí dílem spadající do soukromého práva a dílem do práva stavebního. Občanský zákoník v § 127 reguluje vzájemné vztahy mezi vlastníky sousedních nemovitostí. Osoba nesmí výkonem svého vlastnického práva rušit vlastnictví někoho jiného. V souladu s tímto ustanovením nesmí osoba zúčastněná na řízení coby stavebník a vlastník vedlejší nemovitosti zasahovat do vlastnických práv stěžovatele nad míru přiměřenou poměrům. Onu míru je třeba posuzovat vždy individuálně, a to s ohledem na místní poměry a konkrétní okolnosti věci.

[22] Ačkoliv nyní posuzovaný případ není výslovně zmíněn v nejtypičtějších případech tzv. imisí ve smyslu § 127 odst. 1 občanského zákoníku, i obtěžování pohledem může být narušením sousedských práv. Nebude tomu však vždy. Nejvyšší soud v rozsudcích ze dne 5. 9. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1150/99, a ze dne 12. 12. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1629/99, konstatoval, že i obtěžování pohledem může být v určitých případech považováno za imisi. Imisí však není samotná možnost nahlížet do okna v sousední budově, zejména jde-li o budovu umístěnou v souvislé zástavbě. Aby bylo možno obtěžování pohledem považovat za imisi, muselo by se jednat o mimořádnou situaci, při které by bylo soustavně a závažným způsobem narušováno soukromí vlastníka sousední nemovitosti; při posuzování věci je třeba přihlížet k oprávněným zájmům všech účastníků řízení.

[23] V rámci zástavby v intravilánu obce je zpravidla nemožné dosáhnout úplného soukromí, pokud jde o možný pohled do oken, na dvory či zahrad sousedních nemovitostí. Zbudováním vikýřů směřujících na dvůr stěžovatele došlo nepochybně k omezení jeho soukromí oproti předcházejícímu stavu. Žalovaný i krajský soud ovšem správně vyložili, že nastalý stav nepředstavuje ono mimořádné obtěžování, jež by převyšovalo přípustnou míru přiměřenou poměrům v dané lokalitě. Na jejich odůvodnění lze plně odkázat.

[24] Měl-li stěžovatel za to, že v jeho případě došlo k porušení jeho práv plynoucích z § 127 odst. 1 občanského zákoníku, mohl se bránit i tzv. zápůrčí žalobou v režimu civilního soudnictví. Nejvyšší správní soud přezkoumává posuzovaný případ pouze z hlediska stavebně právních předpisů.

[25] Podmínky pro dodatečné povolení stavby jsou obsaženy v § 129 odst. 2 stavebního zákona, který mimo jiné stanoví požadavek, aby dodatečně povolovaná stavba nebyla v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem v tom, že stavební úřad musí při svém rozhodování postupovat s respektem k vlastnickému právu a k právu na ochranu soukromí dotčených osob. To však podle zdejšího soudu neznamená, že v daném případě bylo možné žadateli o vydání dodatečného stavebního povolení nevyhovět jenom proto, že z oken stavby bude vidět na dvůr stěžovatele, čímž se částečně sníží standard jeho soukromí.

[26] Na tomto místě lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2010, čj. 7 As 13/2010 - 145 (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Jeho závěry lze aplikovat i na nyní posuzovanou věc. Soud vyslovil, že pokud se nejedná o obtěžování mimořádné, převyšující míru přiměřenou poměrům, je přednostně na tom, kdo se cítí být obtěžován, aby provedl opatření (např. zřízením zeleného atria), která by ho chránila před pohledy ze strany sousedů. Soud v uvedeném rozhodnutí dále uvedl, že vlastník sousední nemovitosti si nemůže osobovat právo na to, aby byla vyloučena každá stavební změna v sousedství, která by snížila míru jeho soukromí. Skutečnost, že na sousedním pozemku dosud nestála stavba, jejíž povaha umožní, aby někteří její uživatelé viděli na pozemek stěžovatelů či do oken jejich domu, nezakládá stěžovatelům právo na to, aby tento stav přetrval i do budoucna. Stěžovatel vůči sousednímu pozemku „nevydržuje“ žádné právo na to, aby se výstavba na něm omezila více, než jaká omezení standardně vyžadují obecné poměry v území, jež jsou vyjádřeny v územním plánu.

[27] Z napadeného správního rozhodnutí i z rozsudku krajského soudu je zjevné, že námitky stěžovatele byly řádně vypořádány. Žalovaný i krajský soud se zabývali tím, zda povolením stavby vikýře s okny nedojde k mimořádnému narušení soukromí stěžovatele. Nejvyšší správní soud se s jejich závěry ztotožňuje. V této části tak lze uzavřít, že správní orgány i krajský soud dospěly ke správnému závěru, že povolení umístění vikýřů nepředstavuje porušení veřejného subjektivního práva stěžovatele, a že stěžovatelovy námitky nepředstavují skutečnost, která by bránila vydání dodatečného povolení stavby osobě zúčastněné na řízení.

[28] Zdejší soud rovněž neshledal, že by vydáním správního rozhodnutí došlo k zásahu do některého z ústavně garantovaných práv, omezení základního lidského práva stěžovatele ve smyslu čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod či k porušení principu proporcionality. Jelikož stěžovatel porušení svých práv v ústavněprávní rovině v žalobě ani nenamítal, zdejší soud se jím s ohledem na § 104 odst. 4 s. ř. s. blíže nezabýval.

[29] V další kasační námitce stěžovatel namítl, že se krajský soud vůbec nezabýval namítaným porušením § 2 odst. 3 správního řádu, podle kterého správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká, a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. Krajský soud se na místo toho zabýval možným porušením § 2 odst. 4 správního řádu, ačkoliv takto stěžovatel svou námitku rozhodně neformuloval.

[30] Ani tato námitka není důvodná. Stěžovatel v žalobě konstatoval porušení § 2 odst. 3 správního řádu i porušení § 2 odst. 4 správního řádu. Porušení prvně uvedeného ustanovení namítl v souvislosti s narušením svého osobního a rodinného života způsobeného stavbou vikýřů a nedostatečně řešenou kolizí práva na ochranu osobnosti stěžovatele a vlastnickým právem stavebníka. Porušení § 2 odst. 4 správního řádu pak namítl v souvislosti s odstupovými vzdálenostmi mezi rodinnými domy ve smyslu § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., a tím, že pokud povolovaná stavba narušuje soukromý a rodinný život stěžovatele, nemůže být v souladu s veřejným zájmem a nesmí být povolena.

[31] Žalobní body související s porušením obou ustanovení správního řádu se s ohledem na způsob svého koncipování vzájemně prolínají. Ačkoliv krajský soud ve svém rozsudku výslovně neuvedl, že v daném případě neshledal porušení § 2 odst. 3 správního řádu, neznamená to, že by tento žalobní okruh pominul. Naopak, jak již bylo uvedeno výše, s námitkami stěžovatele se vypořádal, a to ve vztahu k narušení soukromí stěžovatele zbudováním vikýřů, i ve vztahu ke vzájemným odstupům obou staveb.

[32] Stěžovatel krajskému soudu v souvislosti s odstupovými vzdálenostmi rovněž vytkl, že se nezabýval jím uváděnými skutečnostmi v replice k vyjádření žalovaného k podané žalobě. Konkrétně se jednalo o předložení nového geometrického plánu, ze kterého vyplývá, že stěžovatel sice částečně zastavěl pozemek ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení, ale osoba zúčastněná na řízení částečně zastavěla pozemek ve vlastnictví stěžovatele.

[33] Nejvyšší správní soud připouští, že se krajský soud výslovně nevyjádřil k dodatečně předloženým geometrickým plánům, ale toto opomenutí nemohlo mít vliv na zákonnost či přezkoumatelnost rozsudku. Krajský soud se totiž ve svém rozhodnutí, sice nikterak podrobně, avšak plně v intencích žalobních bodů uplatněných v souladu s § 71 odst. 2 a § 72 odst. 1 s. ř. s., vypořádal s námitkou odstupových vzdáleností mezi nemovitostmi ve vlastnictví stěžovatele a osoby zúčastněné na řízení.

[34] V této souvislosti Nejvyšší správní soud v obecné rovině poukazuje na rozsudky ze dne 9. 10. 2007, čj. 9 As 35/2007 - 81, a ze dne 14. 7. 2011, čj. 1 As 69/2011 - 176. Soud v nich připustil, že právo na soukromí (či obecně veřejný zájem) může být narušeno umístěním oken v protilehlých částech stěn obytných místností, a to pouze v případě nedodržení vzdálenosti staveb od společných hranic pozemků. Obtěžování pohledem z obytné místnosti stavebníků je při sníženém odstupu sousedních staveb patrné a může představovat zásah do práva na soukromí; to platí současně i obráceně, neboť právě stavebníci se následně mohou cítit obtěžování pohledy ze stěžovatelova pozemku do jejich obytné místnosti.

[35] Obytné místnosti i dvůr domu představují prostory, kde se odehrává osobní a rodinný život osob. Neděje se to však stejnou měrou, proto i tyto prostory zaslouží různou intenzitu ochrany. V posuzovaném případě se jedná o dvůr, tedy zázemí domu. Dvůr není uzavřeným prostorem. Vyhláška č. 501/2006 Sb. v § 25 přiznává zvýšenou ochranu soukromí obytným místnostem, tedy uzavřeným prostorům, kde se největší měrou odehrává soukromý a rodinný život osob. Z popsaných důvodů je v odstavci druhém a čtvrtém předmětného ustanovení zakotven specifický odstup staveb pro případ, že se v protilehlých stěnách staveb nacházejí okna obytných místností.

[36] Současně je však nutno dodat, že stěžovatel v kasační stížnosti již nebrojil přímo proti problematice odstupů mezi nemovitostmi, ale zabýval se spíše tím, kdo způsobil, že odstupová vzdálenost nečiní vždy požadovaných 7 m, ale v jednom místě je to 6,8 m. Žalovaný i krajský soud přitom svá rozhodnutí nezaložili na otázce zavinění snížení odstupové vzdálenosti. Ačkoliv krajský soud poukázal na to, že ke snížení vzdálenosti došlo dřívější stavební činností stěžovatele, nepokládal tuto skutečnost za rozhodující. Krajský soud pokládal za podstatné, že volný prostor mezi oběma rodinnými domy není až na malou část menší než 7 m a okna umístěná ve vikýři směřují do dvora žalobce, nikoliv do oken obytných místností. Přistavením vikýřů rovněž nedošlo ke zmenšení odstupové vzdálenosti mezi domy stěžovatele a osoby zúčastněné na řízení, ta zůstala nadále stejná. Stěžovatel ostatně namítl narušení svého soukromí ve vztahu k obtěžování pohledem směrem na dvůr, nikoliv do obytných místností svého domu.

[37] Otázka vzdáleností byla posuzována i s ohledem na závěry vyplynuvší z místního šetření konaného dne 7. 10. 2008. Hodnocení zjištěných skutečností je obsaženo v rozhodnutích žalovaného i krajského soudu. Žalovaný ve svém rozhodnutí neopomněl ani návrh stěžovatele na provedení znaleckého posudku.

[38] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnost kasační stížnosti ani ve vztahu k námitce nesprávného posouzení oprávnění starosty obce městyse Okříšky opatřit svým podpisem správní rozhodnutí prvého stupně. Stěžovatel své námitky stavěl na tom, že starosta není zaměstnancem úřadu a jak uvedl v žalobě, nemůže v dané věci vykonávat přenesenou působnost.

[39] V obecné rovině lze poukázat na to, že starosta je ve smyslu § 5 zákona o obcích orgánem městyse. Stojí v čele úřadu městyse, který je hlavním vykonavatelem státní správy svěřené městysi [§ 109 odst. 3 písm. b) zákona o obcích]. Ačkoliv je jako volený orgán povolán zejména k výkonu samosprávy, není vyloučeno, aby v některých případech vykonával i státní správu. Obecně platí, že pokud nebyla v městysi zřízena funkce tajemníka, výkon přenesené působnosti zabezpečuje právě starosta, a to zpravidla prostřednictvím úředníků, kteří se podílejí na výkonu státní správy a na vydávání správních rozhodnutí (§ 103 odst. 4 písm. f) a 110 odst. 3 zákona o obcích).

[40] Nejvyšší správní soud při posuzování této námitky vycházel z konkrétních okolností daného případu a faktických poměrů v městysi, v němž nebyl určen žádný vedoucí stavebního úřadu, státní správu vykonávali toliko dva referenti a v městysi nebyla zřízena funkce tajemníka.

[41] Nejvyšší správní soud nepochybuje, že předmětné stavební povolení bylo vydáno v režimu přenesené působnosti a že se jednalo o výkon státní správy na úseku stavebního řádu. Z obsahu předloženého správního spisu je zřejmé, že jménem stavebního úřadu městyse jednala zejména J. M., referentka stavebního úřadu. Z ničeho pak nelze dovodit, že skutečnost, že dodatečné stavební povolení podepsal starosta, znamenala, že by rozhodnutí vydala obec jako právnická osoba v rámci výkonu své samostatné působnosti. Ostatně, v posuzovaném případě byly splněny podmínky stanovené v § 111 odst. 2 zákona o obcích, který určuje, že písemnosti vyhotovené orgánem obce v přenesené působnosti se v záhlaví označují slovy "Úřad městyse" s uvedením názvu městyse. V předmětném dodatečném stavebním povolení je uvedeno Úřad městyse Okříšky, stavební úřad.

[42] V posuzované věci ovšem nejde o to, kdo vydal příslušné dodatečné stavební povolení, ale o to, kdo byl oprávněn jej podepsat. Písemné vyhotovení správního rozhodnutí přitom musí dle § 67 odst. 2 ve spojení s § 69 odst. 1 správního řádu mimo jiné obsahovat jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Podle Nejvyššího správního soudu je třeba odlišovat konání správního řízení směřujícího k vydání správního rozhodnutí, dále vyhotovování tohoto rozhodnutí a konečně jeho podepsání. Podpisem správního rozhodnutí je formálně dovršován proces vydání tohoto rozhodnutí. Jak již bylo uvedeno, z obsahu spisu nevyplývá, že by starosta ve věci dodatečného povolení stavby učinil jiný úkon, než podepsal správní rozhodnutí. Nevykonával tak konkrétní činnosti stavebního úřadu, pouze svým podpisem deklaroval završení procesu vydání rozhodnutí.

[43] Podle § 15 odst. 2 správního řádu jsou úkony správního orgánu v řízení svěřeny úřední osobě oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověřené vedoucím správního orgánu. Osobou oprávněnou k podepisování správních rozhodnutí je zpravidla vedoucí zaměstnanec. Správní řád však umožňuje, aby to byla i osoba či osoby jiné. Oním vnitřním předpisem správního orgánu byl v době vydání dodatečného stavebního povolení Spisový, archivní a skartační řád Obecního úřadu Okříšky ze dne 28. 12. 2006. Podle jeho čl. 7, bodu 1 mohl písemnosti podepisovat starosta, místostarostka a referent stavebního úřadu. Starosta přitom byl v souladu s čl. 7, bodem 2.1. oprávněn si vyhradit v rámci celého úřadu, nebo jemu svěřených podřízených pracovníků, podepisování písemností nebo jejich schvalování před podpisem.

[44] Nejvyšší správní soud nespatřuje v uvedeném postupu ani porušení zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, a na něj navazující vyhlášky č. 646/2004 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby. Předmětem této právní úpravy není a nemůže být obecná úprava rozsahu oprávnění starosty při výkonu přenesené působnosti obce. Avšak ani výkladem těchto právních předpisů nelze dospět k názoru, který stěžovatel zastává. Vyhláška v § 6 odst. 1 stanoví, že dokumenty podepisuje zaměstnanec k tomu pověřený vnitřními předpisy určeného původce (tj. v daném případě Úřadu městyse Okříšky). „Zaměstnance obce“ přitom nelze v tomto případě vykládat čistě pohledem pracovně právních předpisů, ale šířeji, neboť zaměstnancem se podle § 2 písm. l) zákona č. 499/2004 Sb. rozuměla osoba ve služebním poměru, pracovněprávním nebo jiném obdobném vztahu. Nejvyšší správní soud neshledal důvodu, pro který by touto osobou nemohl být v posuzovaném případě i starosta městyse.

[45] Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným ani nezákonným, kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[46] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Osoba zúčastněná na řízení má dle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem. V tomto řízení však nebyla osobě zúčastněné na řízení uložena žádná povinnost, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že rovněž nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. dubna 2012

JUDr. Jan Passer
předseda senátu